

Haklar tombalası!

İnsan hakları hakkında ne biliyoruz?

Konular	Genel insan hakları, Çocuklar, İnsan güvenliği
Zorluk	Düzyey I
Grup büyüklüğü	8+
Süre	40 dakika
Genel bakış	Bu etkinlik basit bir sınav ve Tombala oyununun farklı bir türünü içerir. Etkinlik esnasında katılımcılar insan hakları üzerine bilgi ve deneyimlerini paylaşırlar.
İlgili haklar	Herhangi
Amaçlar	İnsan haklarının her yerde ve herkes için geçerli olduğunu bilmekDinleme becerisi kazanmakİnsanlara ve fikirlerine karşı saygılı olmak üzere katılımcıları cesaretlendirmek
Materyal	Her katılımcı için sınav kâğıdının bir kopyası ve bir kurşun kalemYazı tahtası kâğıdı ve markörler
Hazırlık	Sınav kâğıdının kopyasını büyük boy bir kâğıt ya da yazı tahtası kâğıdına çıkarınİHEB (sayfa 402) ve Çocuk Hakları Sözleşmesi (sayfa 406) maddelerinde yer alan temel hakları öğrenmeye çalışın

Yönerge

1. Sınav kâğıtlarını ve kurşun kalemleri dağıtın
2. Her katılımcıdan bir eş bulup kâğıttaki sorulardan birini eşlerine yönelmelerini isteyin. Yanıtın içindeki anahtar kelimeler ilgili kutunun içine yazılmalı.
3. Çiftler dağılsın, ardından yeni eşler bulunsun.
4. Oyunun tek gayesi her kutunun içinin bir yanıtla doldurulması değil, aynı zamanda her sorunun farklı bir insan tarafından yanıtlanması amaçlanıyor.
5. Bütün kutuların yanıtını bulan kişi "Tombala!" diye bağırmalı. Böylelikle oyunu bu kişi kazanmış olacak.
6. Tartışmaya geçin. İlk kutudaki soruyu ele alın, katılımcıların yanıtlarını sırayla grupta paylaşmalarını isteyin. Anahtar kelimeleri yazı tahtasına sıralayın. Bu aşamada kısa yorumlar yapılmasına izin verin.
7. Şema tamamlandığında, geri dönüp kutular içindeki yanıtları daha ayrıntılı olarak tartışın.

Bilgilendirme ve değerlendirme

- Tüm sorular insan haklarıyla mı ilgiliydi? Bunlar hangi haklardı?
- Hangi sorular yanıtlanması en zor sorulardı? Neden?
- En tartışmalı sorular hangileriydi? Haklar neden tartışmalıdır?
- Katılımcılar, insan hakları ve insan hakları ihlalleri hakkındaki bilgiye nasıl ulaşıyorlar? Bilgi kaynaklarına güveniyorlar mı?

KONULAR

GEN. İNSAN HAKLARI

ÇOCUKLAR

İNSAN GÜVENLİĞİ

ZORLUK

DÜZEY 4
DÜZEY 3
DÜZEY 2
DÜZEY 1

DÜZEY 1

GRUP BÜYÜKLÜĞÜ

8 YA DA DAHA FAZLA

SÜRE

40 DAKİKA

Kolaylaştırıcılar için ipuçları

Etkinliği grubunuzun çıkarlarına ve seviyesine uygun hale getirmek için sorularda değişiklik yapabilirsiniz.

Katılımcıların yanıtlarını not alırken, sadece anahtar kelimeler kullanın. Şemayı doldurmanın gayesi daha sonra yapılacak tartışma için kullanılacak olmasıdır. Her turdan sonra, belirsizlik ya da yorum farklılıklarından kaynaklanan soruları kısaca yanıtlayın. Daha derinlemesine tartışma gerektiren noktaları not alın ve bunlara etkinliğin sonunda geri döneceğinizi söyleyin.

Katılımcılar, bilginiz dahilinde olmayan örnekler sunabilir. Yanıtlar anlaşılabilir olabilir, ya da kişiye özel olabilir. Bunun önemi yoktur. Kimseden her şeyi bilmesi beklenemez! Sundukları bilgiye nasıl ulaştıklarını katılımcılara sorabilir, bu bilginin doğruluğunu ve güvenilirliğini tartışabilirsiniz. Etkinlik, katılımcıları –ilke olarak– bilginin eleştirel sorgulamasını yapmaya teşvik etmek için iyi bir fırsat yaratır.

Yanıtlardan bazıları tartışmalı olabilir. Örneğin, bir kişi kürtajın yaşama hakkının reddedilmesi anlamına geldiğini iddia edebilir. Grubun bazı üyeleri bu görüşe sonuna kadar katılabilir; bazı grup üyeleri ise bu görüşün karşısında durabilir. Öğrenilmesi gereken ilk nokta bir meselenin her bakış açısına göre anlaşılmasına çalışılmasıdır: İnsanların *neden* bu görüşe sahip olduğunu anlamaya çalışın. Çıkarlar ve haklar her zaman çatışma içindedir (örneğin kürtaj konusunda anne ve doğmamış bebek arasındaki çıkar ve haklar çatışması). Haklarla ilgili görüş ya da yorum farklılıkları ne olursa olsun, insanlar kendilerinden farklı görüşe sahip insanlara karşı saygılı olmalıdır. Başkasının bakış açısını kabul etmese de bir insanın karşıt görüşteki insana saygı göstermesi gerekir.

Öğrenilmesi gereken ikinci nokta ise insan haklarının tartışmalı bir alan olduğunu bilmektir. İnsan hakları sınırları belli, bir kerede karara bağlanan, nasıl yorumlanacağı ve uygulanacağı kesin olan bir alan değildir; tekrar tekrar değerlendirilmesi ve sürekli geliştirilmesi gerekir. Bu sebepten herkesin insan haklarını tanıma, geliştirme ve koruma sürecinin bir parçası olma sorumluluğu vardır.

İzleme önerileri

Tartışma yaratan yanıtlardan bir ya da ikisini ele alın. İnsan haklarına saygılı bir kültür ortamı yaratmaya çalışırken meydana gelen gerçek hayat ikilemlerini tartışın.

İnsan haklarını öğrenmenin bir diğer yolu da görüntülerden faydalanmaktır. Sayfa 188'deki "Ne görüyorsun?" etkinliğiyle insan haklarının nasıl algılandığını öğrenin. Etkinlik birçok yeni tartışma yaratabilir (örneğin kalıpyargılar, çevremiz hakkındaki imgelerimizin nasıl oluştuğu ya da ayrımcılık hakkında).

Önemli gün

8 Mayıs

Dünya Kızıl Haç ve Kızılay Günü

BİLGİ MATERYALİ**Sınav kâğıdı**

İnsan haklarını ilân eden belgenin adı	Tüm çocukların sahip olması gereken özel bir hak	Kızıl Haç'ın kardeş kuruluşu
Ülkenizde yaşayan bazı insanların mahrum olduğu hak	Şahsen mahrum bırakıldığınız bir insan hakkı	İnsan hakları için mücadele veren bir örgüt
İnsan haklarıyla ilgili hepimizin yerine getirmesi gereken ödev	Bir ayrımcılık örneği	Kadınların bazen mahrum bırakıldığı bir hak
İnsan hakları için mücadele eden bir kişi	Bir yaşama hakkı ihlali örneği	Bir insanın mahremiyet hakkının nasıl ihlal edildiğine dair bir örnek